

2022

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI

2022 YILI KURUMSAL MALİ DURUM VE BEKLENTİLER RAPORU

SUNUŞ

5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 30. maddesinde “Genel yönetim kapsamındaki idareler bütçelerinin ilk altı aylık uygulama sonuçları, ikinci altı aya ilişkin beklentiler ve hedefler ile faaliyetlerini kapsayan mali durumu temmuz ayı içinde kamuoyuna açıklar” denilmektedir.

İlgili madde gereği olarak Ocak-Haziran dönemi bütçe gerçekleştirmeleri ile Temmuz-Aralık dönemine ilişkin hedef ve beklentilerin yer aldığı “İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı 2022 Yılı Kurumsal Mali Durum ve Beklentiler Raporu” hazırlanıp kamuoyuna sunulmuştur. Bu raporda Belediyemiz 2022 yılının ilk 6 aylık mali bilgilerini ilgili mevzuat doğrultusunda hesap verebilirlik, saydamlık ve güvenilirlik çerçevesinde kamuoyuyla paylaşmayı amaçlamıştır.

Sunmuş olduğumuz raporun tüm kamuoyuna, Belediyemizin mevcut mali durumu ile önümüzdeki döneme ait hedef ve beklentileriyle ilgili aydınlatıcı bilgiler sunacağı düşüncesiyle sevgi ve saygılarımı sunarım.

Ekrem İMAMOĞLU

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Başkanı

I. OCAK-HAZİRAN 2022 DÖNEMİ BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI

GİRİŞ

Büyükşehir Belediye Meclisimizin kararıyla kabul edilen 2022 mali yılı bütçemizde gelir bütçesi, 2021 yılı bütçesine göre % 40 arttırılarak 35 milyar 650 milyon TL olarak tahmin edilmiştir. Finansman bütçemiz de 8 milyar TL olarak öngörülmüştür.

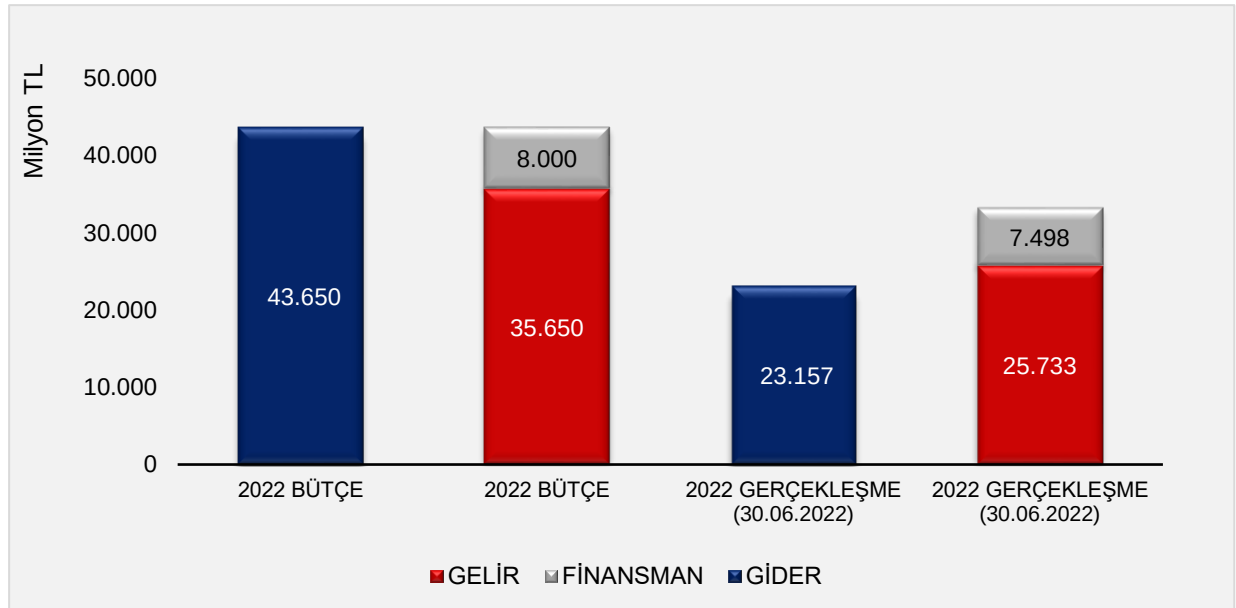
Büyük bölümü yatırım harcamalarından oluşan 2022 mali yılı gider bütçemiz ise 2021 yılı bütçesine göre %51 bir artışla 43 milyar 650 milyon TL olarak hedeflenmiştir.

2022 yılının ilk 6 aylık döneminde gelir gerçekleşmemiz 2021 yılının aynı dönemine göre %104'lük bir artışla 25 milyar 733 milyon TL, gider gerçekleşmemiz 2021 yılının aynı dönemine göre %89'luk bir artışla 23 milyar 157 milyon TL olmuştur. Bu dönemde gelir bütçemizin %72'lik kısmını, gider bütçemizin de %53'lük kısmını gerçekleştirmiş bulunmaktayız.

Tablo 1: 2021 - 2022 Yılı Ocak-Haziran Dönemi Gelir-Gider Bütçe ve Gerçekleşmeleri

AÇIKLAMA (Milyon TL)	2021 BÜTÇE	2022 BÜTÇE	BÜTÇE ARTIŞ ORANI (%)	GERÇEK. (30.06.2021)	GERÇEK. (30.06.2022)	GERÇEK. ARTIŞ ORANI (%)	GERÇEKLEŞME ORANI (%)	
							2021	2022
GİDER	28.900	43.650	51%	12.266	23.157	89%	42%	53%
GELİR	25.500	35.650	40%	12.597	25.733	104%	49%	72%
FİNANSMAN	3.400	8.000	135%	-1.698	7.498	-	-50%	934%

BÜTÇE PERFORMANSI

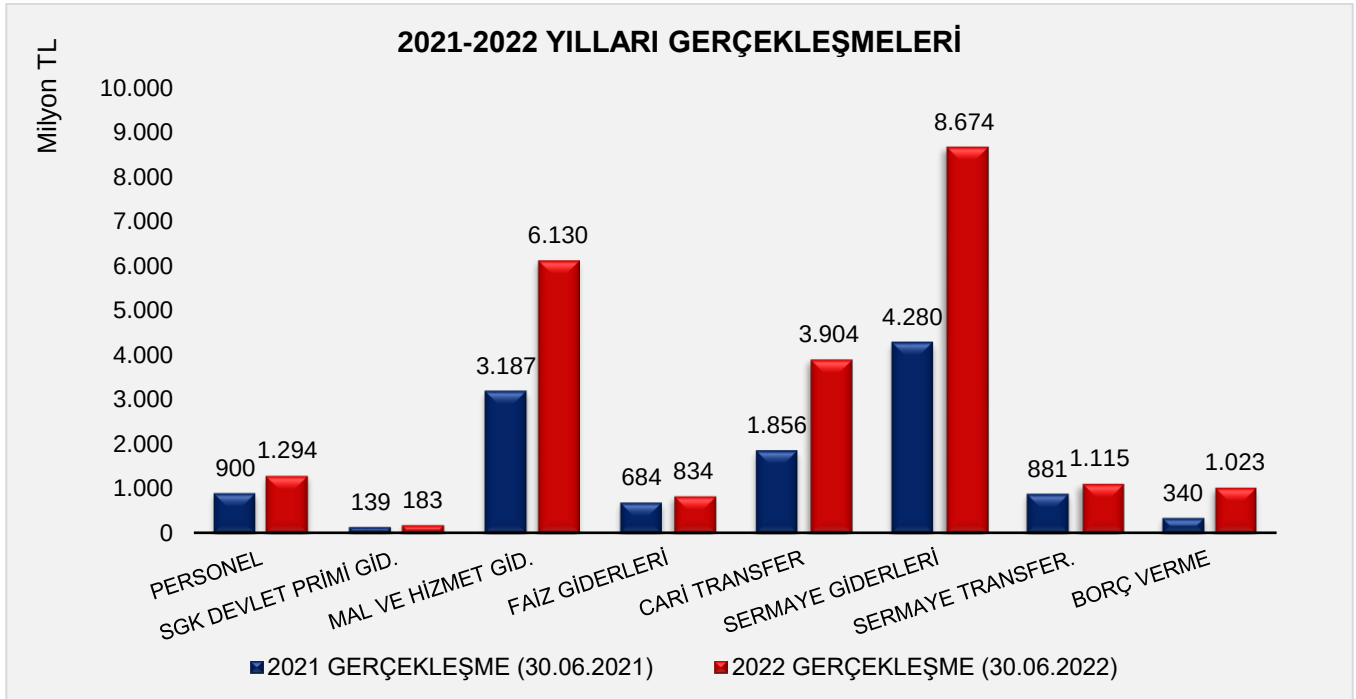
A. BÜTÇE GİDERLERİ

2022 yılı bütçesi; 43 milyar 650 milyon TL öngörülmüş olup ilk altı aylık dönemde %53'lük oranla 23 milyar 157 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

2021 ve 2022 yılları Ocak-Haziran dönemi bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre ilk altı aylık gerçekleştirmeleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 2: Ekonomik Sınıflandırmaya Göre 2021-2022 Yılları Ocak-Haziran Dönemi Bütçe Giderleri

AÇIKLAMA (Milyon TL)	2021 BÜTÇE	2021 GERÇEK. (30.06.2021)	2022 BÜTÇE	2022 GERÇEK. (30.06.2022)	ARTIŞ ORANI (%)		GERÇEKLEŞME ORANI (%)	
					BÜTÇE	GERÇ.	2021	2022
PERSONEL GİDERLERİ	1.721	900	1.987	1.294	15%	44%	52%	65%
SGK DEVLET PRİMİ GİD.	259	139	298	183	15%	31%	54%	61%
MAL VE HİZMET GİD.	10.249	3.187	11.961	6.130	17%	92%	31%	51%
FAİZ GİDERLERİ	1.300	684	1.562	834	20%	22%	53%	53%
CARİ TRANSFER	2.446	1.856	4.098	3.904	68%	110%	76%	95%
SERMAYE GİDERLERİ	9.346	4.280	18.240	8.674	95%	103%	46%	48%
SERMAYE TRANSFER.	1.715	881	2.887	1.115	68%	27%	51%	39%
BORÇ VERME	465	340	519	1.023	12%	201%	73%	197%
YEDEK ÖDENEK	1.400	0	2.100	0	50%			
TOPLAM	28.900	12.266	43.650	23.157	51%	89%	42%	53%

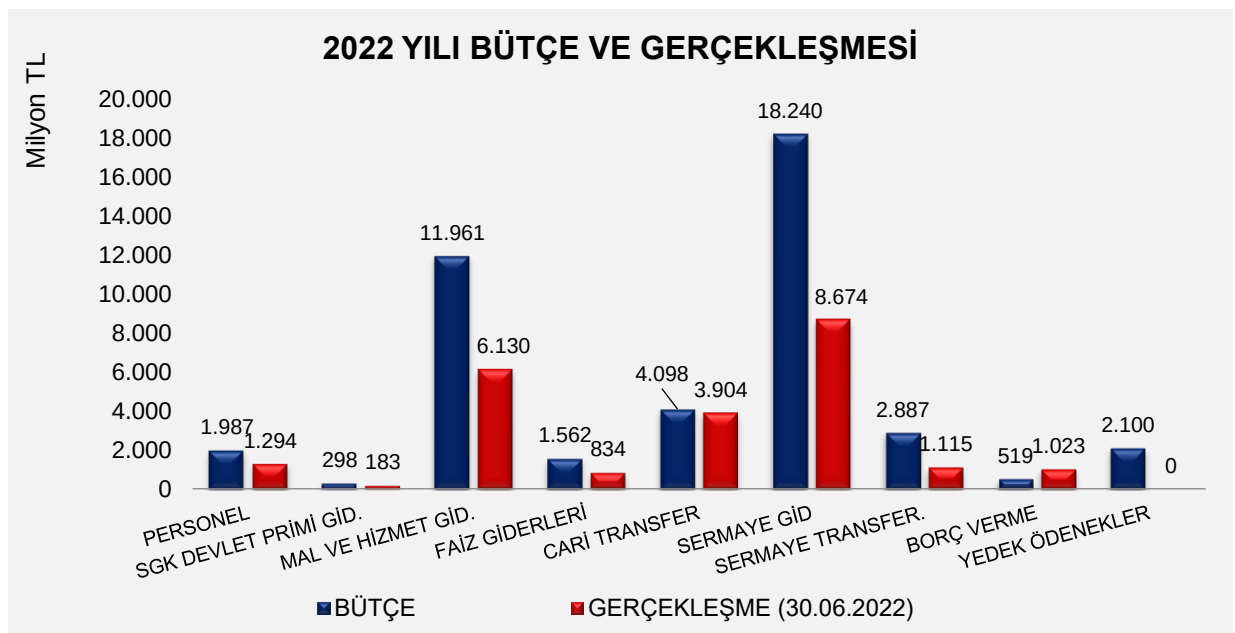

Belediyemiz 2022 mali yılı bütçesinde; **Personel Giderleri** için 1 milyar 987 milyon TL, **Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri** için 298 milyon TL, **Mal ve Hizmet Alım Giderleri** için 11 milyar 961 milyon TL, **Faiz Giderleri** için 1 milyar 562 milyon TL, **Cari Transferler** için 4 milyar 98 milyon TL, **Sermaye Giderleri** için 18 milyar 240 milyon TL, **Sermaye Transferleri** için 2 milyar 887 milyon TL, **Borç verme** için 519 milyon TL, **Yedek Ödenek** için de 2 milyar 100 milyon TL olmak üzere toplam 43 milyar 650 milyon TL ödenek ayrılmıştır.

2022 yılı gider bütçesinin ekonomik sınıflandırmaya göre ilk altı aylık gerçekleşme oranları ile toplam gerçekleşme içindeki payları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 3: 2022 Yılı Ocak-Haziran Dönemi Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Gider Gerçekleşmeleri ile Toplam Gerçekleşme İçindeki Paylar

AÇIKLAMA - Milyon TL	BÜTÇE	GERÇEKLEŞME (30.06.2022)	TOPLAM BÜTÇEYE ORANI	GERÇ/BÜTÇE ORANI	TOPLAM GERÇ. İÇİNDEKİ PAYI
PERSONEL	1.987	1.294	5%	65%	6%
SGK DEVLET PRİMİ GİD.	298	183	1%	61%	1%
MAL VE HİZMET GİD.	11.961	6.130	27%	51%	26%
FAİZ GİDERLERİ	1.562	834	4%	53%	4%
CARİ TRANSFER	4.098	3.904	9%	95%	17%
SERMAYE GİD	18.240	8.674	42%	48%	37%
SERMAYE TRANSFER.	2.887	1.115	7%	39%	5%
BORÇ VERME	519	1.023	1%	197%	4%
YEDEK ÖDENEKLER	2.100	-	5%		
TOPLAM	43.650	23.157	100%	53%	100%

43 milyar 650 milyon TL olarak belirlenen bu ödeneklerin gider kalemlerine göre bütçeden aldığı paylara bakacak olursak; Personel Giderlerimiz ile Sosyal Güvenlik Kurumlarına Ödenen Devlet Primi Giderlerine %5, Mal ve Hizmet Alım Giderlerine %27, Faiz Giderlerine %4, hane halklarına yapılan sosyal amaçlı yardımlar, sübvansiyon giderleri, Olimpiyat Oyunları Hazırlama ve Düzenleme Kurumu'na ödediğimiz olimpiyat payı, mahalli idare birliklerine katılma payları, İller Bankası ortaklık payı vb. giderlerimizden oluşan Cari Transferlere %9, tamamı yatırımlardan oluşan Sermaye Giderlerine %42, bağlı kuruluşumuz olan İ.E.T.T. Genel Müdürlüğü'ne yapılan yardımlar ile kanun gereği bütçemizden Kalkınma Ajansı ayrılan pay ödemeler ile ilçelere yapılan yardımlardan oluşan Sermaye Transferlerine %7, İştirakimiz olan şirketlerin sermaye artırımlarına katılma paylarımız ile İ.E.T.T.'ye verilen borçlardan oluşan Borç Verme kalemine %1, yine önemli bir kısmı yatırımların finansmanı amacıyla kullanılacak olan Yedek Ödenek kalemine %5 oranında bütçeden pay ayrılmıştır.

Tablo 4: 2021-2022 Yılları Ocak-Haziran Dönemi Gider Gerçekleşmeleri, Artış-Azalış Oranları ile Toplam Gerçekleşme İçindeki Payları

AÇIKLAMA - Milyon TL	2021 YILI GERÇEKLEŞME İLK 6 AY	2022 YILI GERÇEKLEŞME İLK 6 AY	GERÇ. ARTIŞ AZALIŞ ORANI (+,-)	TOP. GERÇ. İÇ. PAYI (2021)	TOP. GERÇ. İÇ. PAYI (2022)
PERSONEL	900	1.294	44%	7%	6%
SGK DEVLET PRİMİ GİD.	139	183	31%	1%	1%
MAL VE HİZMET GİD.	3.187	6.130	92%	26%	26%
FAİZ GİDERLERİ	684	834	22%	6%	4%
CARİ TRANSFER	1.856	3.904	110%	15%	17%
SERMAYE GİD	4.280	8.674	103%	35%	37%
SERMAYE TRANSFER.	881	1.115	27%	7%	5%
BORÇ VERME	340	1.023	201%	3%	4%
TOPLAM	12.266	23.157	89%	100%	100%

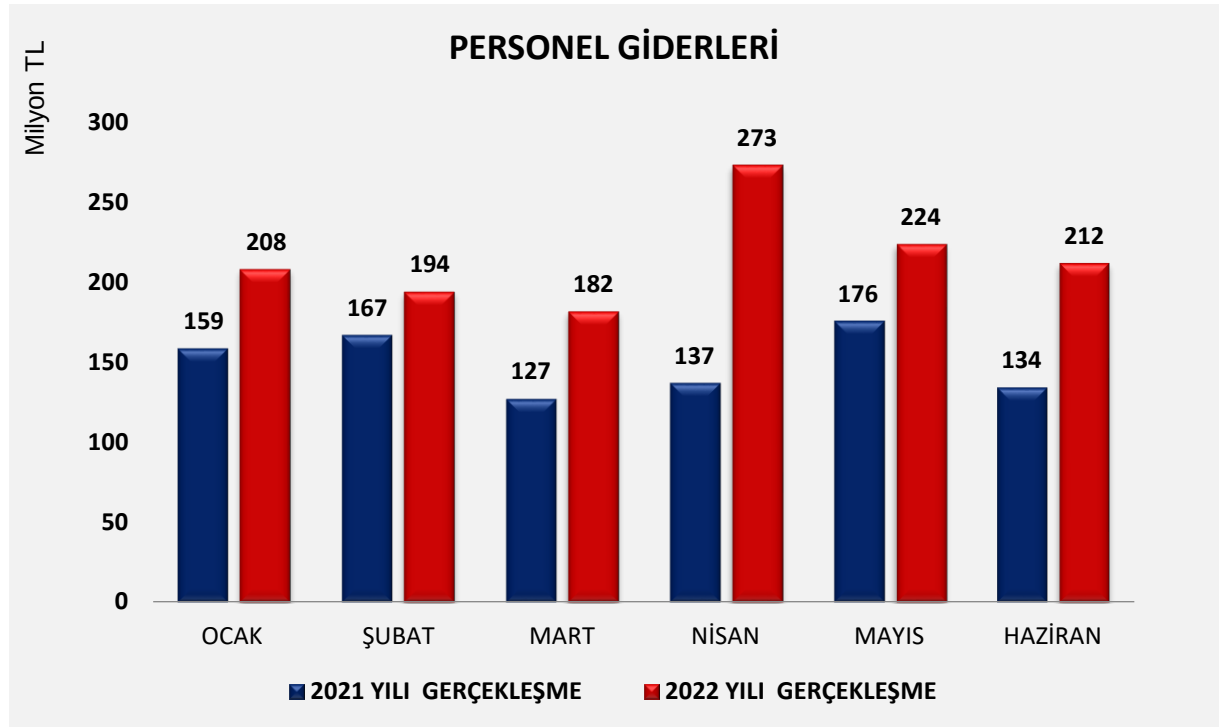

01. Personel Giderleri

2022 yılının ilk altı ayında, 2021 yılının aynı dönemine göre söz konusu giderlerde %44 oranında bir artış göstererek 1 milyar 294 milyon TL gerçekleşmiştir. 2021 yılının ilk 6 ayında bütçesinin %52'si gerçekleşmiş iken 2022 yılında bu oran % 65 olmuştur (bkz. Tablo 2). Personel giderlerinin toplam gider gerçekleşmesi içindeki payı 2021 yılında %7 iken 2022 yılında bu oran %6 olmuştur (bkz. Tablo 4).

Tablo 5: 2021-2022 Yılları Ocak-Haziran Dönemi Personel Giderleri Gerçekleşmeleri

AYLAR – Milyon TL	2021 YILI GERÇEKLEŞME	2022 YILI GERÇEKLEŞME	ARTIŞ/ AZALIŞ ORANI
OCAK	159	208	31%
ŞUBAT	167	194	16%
MART	127	182	43%
NİSAN	137	273	99%
MAYIS	176	224	27%
HAZİRAN	134	212	58%
TOPLAM	900	1.294	44%

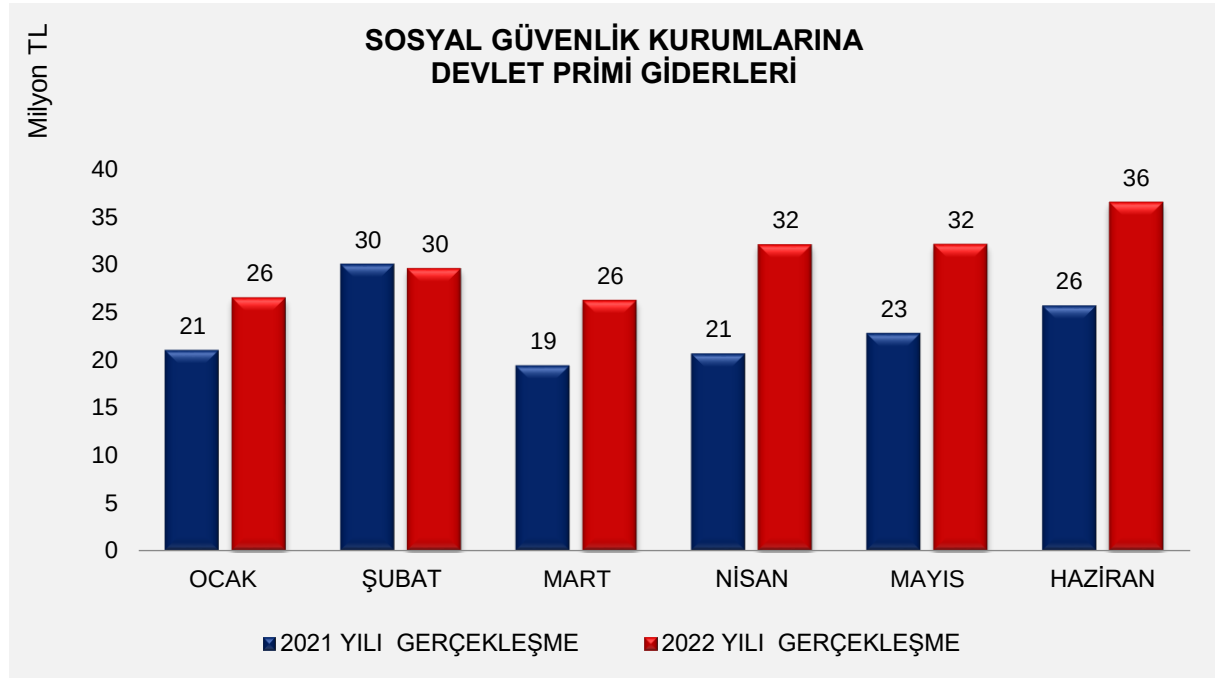

02. Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri

2021 yılının ilk altı ayında bütçesine göre gerçekleşme oranı %54 iken 2022 yılında bu oran %61 olmuştur (bkz. Tablo 2). 2022 yılında Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderlerinde bir önceki yıla göre %31’lik bir artış göstererek 183 milyon TL olmuştur. Bu harcama kaleminin toplam gider gerçekleşmesi içindeki payı 2021 ve 2022 yılları için %1 olmuştur (bkz. Tablo 4).

Tablo 6: 2021-2022 Yılları Ocak-Haziran Dönemi Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri Gerçekleşmeleri

AYLAR – Milyon TL	2021 YILI GERÇEKLEŞME	2022 YILI GERÇEKLEŞME	ARTIŞ/ AZALIŞ ORANI
OCAK	21	26	26%
ŞUBAT	30	30	-1%
MART	19	26	36%
NİSAN	21	32	56%
MAYIS	23	32	41%
HAZİRAN	26	36	42%
TOPLAM	139	183	31%

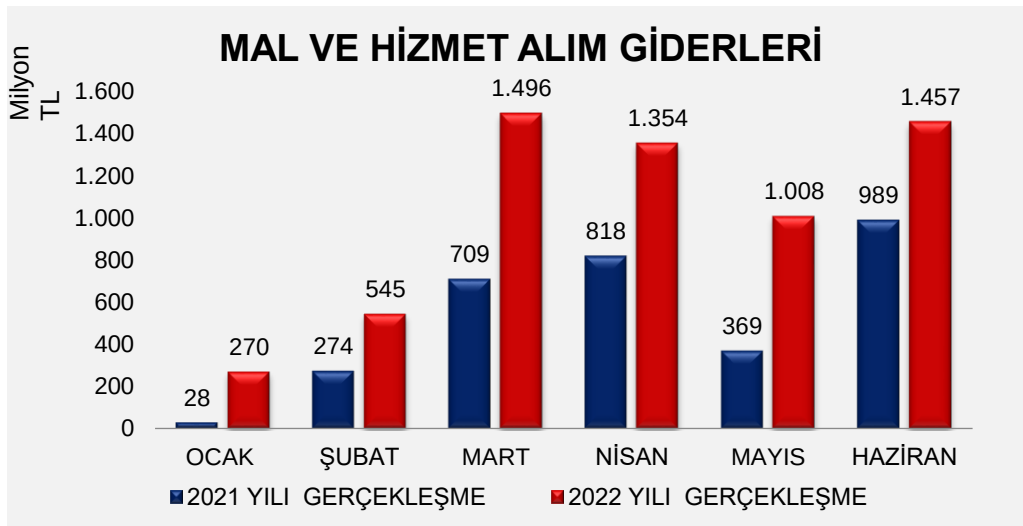

03. Mal ve Hizmet Alım Giderleri

2022 yılı Ocak-Haziran döneminde; park bahçe düzenlemeleri, katı atıkların işlenmesi ve geri kazanımı, yolların meydanların geçitlerin temizliği, kıyı ve sahillerimizin temizlik ve düzenlenmesi, kentsel dönüşüm projeleri, meslek edindirme kursları, kadın sağlığı merkezlerinin işletilmesi, itfaiye, zabıta ve güvenlik ile ilgili doğrudan temin kapsamında personel hizmetleri alımları, tüketime yönelik mal ve malzeme alımları, yolluklar vb. giderlerden oluşan mal ve hizmet alım giderleri için toplam 6 milyar 130 milyon TL harcama yapılmıştır. 2021 yılının aynı döneminde 3 milyar 187 milyon TL harcama yapılmış ve 2022 yılında söz konusu giderlerde 2021 yılına göre %92 oranında bir artış göstererek 6 milyar 130 milyon TL olmuştur. Mal ve hizmet alım giderlerinin toplam gider gerçekleşmesi içindeki payı 2021 ve 2022 yılında %26 oranında olmuştur (bkz. Tablo 4). Mal ve hizmet alım giderlerinin 2021 yılında bütçesine göre gerçekleşme oranı %31 iken, 2022 yılı için bu oran %51 olmuştur (bkz. Tablo 2).

Tablo 7: 2021-2022 Yılları Ocak-Haziran Dönemi Mal ve Hizmet Alım Giderleri Gerçekleşmeleri

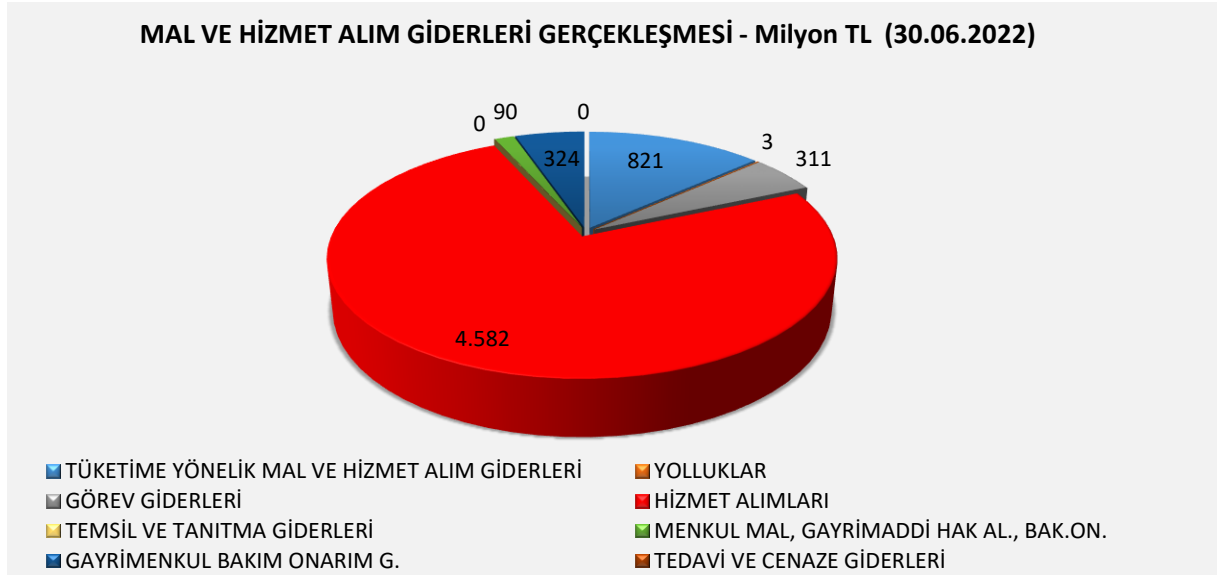
AYLAR – Milyon TL	2021 YILI GERÇEKLEŞME	2022 YILI GERÇEKLEŞME	ARTIŞ/ AZALIŞ ORANI
OCAK	28	270	853%
ŞUBAT	274	545	99%
MART	709	1.496	111%
NİSAN	818	1.354	66%
MAYIS	369	1.008	173%
HAZİRAN	989	1.457	47%
TOPLAM	3.187	6.130	92%

Tablo 8: 2022 Yılı Mal ve Hizmet Alım Giderleri Bütçesi ve Ocak-Haziran Dönemi

Gerçekleşmeleri

MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ - Milyon TL	İLK BÜTÇE	SON BÜTÇE	GERÇEKLEŞME (30.06.2022)	GERÇ / BÜTÇE ORANI	TOPLAM GERÇ. İÇİN. PAYI
TÜKETİME YÖNELİK MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	1.051	1.513	821	54%	13%
YOLLUKLAR	7	7	3	41%	0%
GÖREV GİDERLERİ	218	346	311	90%	5%
HİZMET ALIMLARI	10.327	10.081	4.582	45%	75%
TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	7	6	0	4%	0%
MENKUL MAL, GAYRİMADDİ HAK AL., BAK.ON.	258	254	90	35%	1%
GAYRİMENKUL BAKIM ONARIM G.	93	325	324	100%	5%
TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	0	0	0	-	0%
TOPLAM	11.961	12.531	6.130	49%	100%

2022 yılının ilk altı ayında 6 milyar 130 milyon TL olarak gerçekleşen mal ve hizmet alım giderleri içerisinde en önemli payı 4 milyar 582 milyon TL ile yukarıda da sayılan park bahçe düzenlemeleri, katı atıkların işlenmesi ve geri kazanımı, yolların meydanların geçitlerin temizliği, kıyı ve sahillerimizin temizlik ve düzenlenmesi, kentsel dönüşüm projeleri, meslek edindirme kursları, kadın sağlığı merkezlerinin işletilmesi, itfaiye, zabıta ve güvenlik ile ilgili doğrudan temin kapsamında personel hizmetleri alımları (KHK) gibi önemli gider kalemlerinden oluşan **Hizmet Alımları** kalemi almıştır.

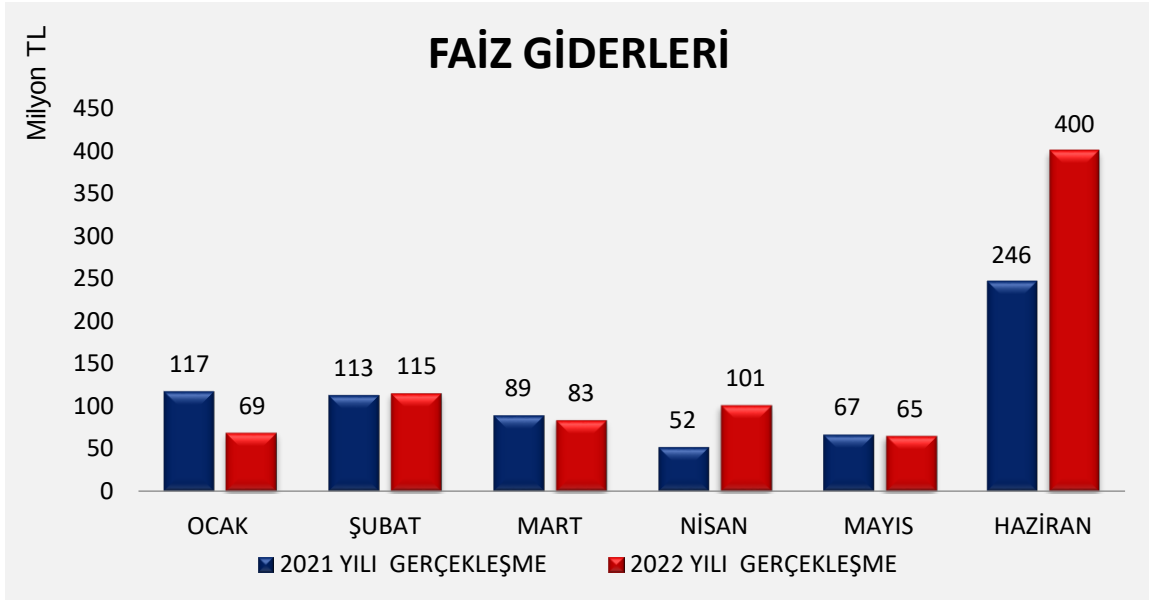
2021 yılının aynı döneminde yine “Hizmet Alımları” kalemi 2 milyar 428 milyon TL ile mal ve hizmet alımları gerçekleşmesi içinde yine en büyük payı almıştır.

04. Faiz Giderleri

2022 yılının Ocak-Haziran döneminde iç borç için 245 milyon TL, dış borç için 589 milyon TL toplam 834 milyon TL faiz ödemesi yapılmıştır. 2021 yılının ilk altı ayında bütçesinin %53'ü gerçekleşmiş iken 2022 yılının ilk altı ayında da aynı oranda gerçekleşmiştir (bkz. Tablo 2). Faiz giderlerinin toplam gider gerçekleşmesi içindeki payı 2021 yılının ilk 6 aylık döneminde %6 iken, 2022 yılında bu oran %4 olmuştur (bkz. Tablo 4).

Tablo 9: 2021-2022 Yılları Ocak-Haziran Dönemi Faiz Giderleri Gerçekleşmeleri

2021-2022 YILLARI (04) FAİZ GİDERLERİ			
AYLAR – Milyon TL	2021 YILI GERÇEKLEŞME	2022 YILI GERÇEKLEŞME	ARTIŞ/ AZALIŞ ORANI
OCAK	117	69	-41%
ŞUBAT	113	115	2%
MART	89	83	-6%
NİSAN	52	101	95%
MAYIS	67	65	-2%
HAZİRAN	246	400	62%
TOPLAM	684	834	22%

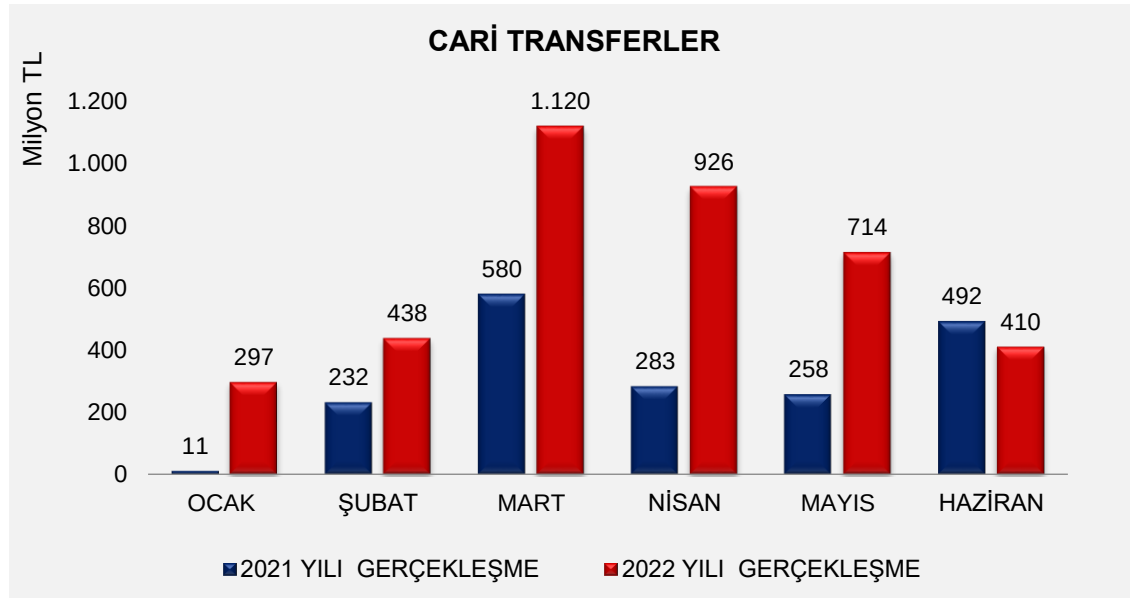
05. Cari Transferler

Kurumumuz bütçesinden ilgili mevzuat gereği ayrılan, Olimpiyat Kurulu, Türkiye Belediyeler Birliği, İller Bankası, Darülaceze, Verem Savaş Derneği gibi kanuni pay ödemeleri, üyesi olunan yurtiçi ve yurtdışı kuruluşlar ile mahalli idare birlikleri üyelik aidat ödemeleri, Sosyal Güvenlik Kurumu ek karşılıklar vb. ile fakir ve muhtaç kimselere yapılan yardımlar ile ulaşım için yapılan sübvansiyon yardımları (ücretsiz ve indirimli) Cari Transferler kalemi altında yer almaktadır. 2021 yılının aynı döneminde 1 milyar 856 milyon TL ile %76 oranında gerçekleşirken, 2022 yılının aynı döneminde 3 milyar 904 milyon TL ile bu oran %95 olmuştur (bkz. Tablo 2). Cari transfer gerçekleşmesinin 2021 yılında toplam gider gerçekleşmesi içindeki payı %15 iken 2022 yılında bu oran %17 olmuştur (bkz. Tablo 4).

Tablo 10: 2021-2022 Yılları Ocak-Haziran Dönemi Cari Transfer Gerçekleşmeleri

2021-2022 YILLARI (05) CARİ TRANSFERLER

AYLAR – Milyon TL	2021 YILI GERÇEKLEŞME	2022 YILI GERÇEKLEŞME	ARTIŞ/ AZALIŞ ORANI
OCAK	11	297	2570%
ŞUBAT	232	438	89%
MART	580	1.120	93%
NİSAN	283	926	227%
MAYIS	258	714	177%
HAZİRAN	492	410	-17%
TOPLAM	1.856	3.904	110%

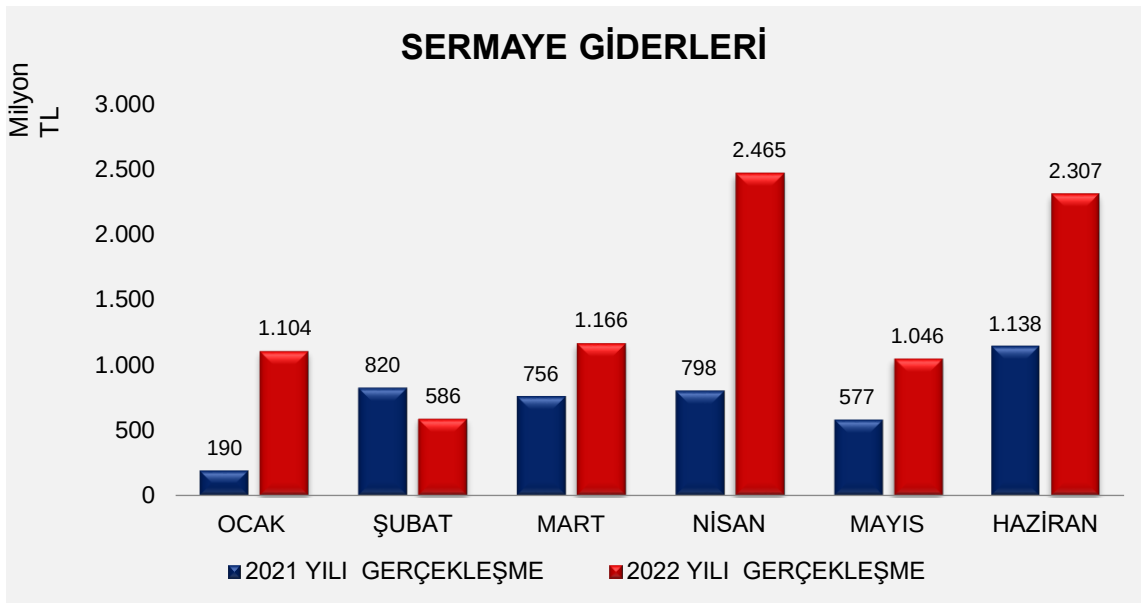
06. Sermaye Giderleri

2022 Yılı Ocak-Haziran döneminde; kamulaştırma, metro yatırımları, dere ıslahları, alt-üstgeçitler, köprülül kavşak ve viyadük yapımları, trafik ve yol düzenleme işleri, asfaltlama, otopark yapımları, eğitim binaları gibi yatırım giderlerimizin yer aldığı sermaye giderleri için toplam 8 milyar 674 milyon TL harcama yapılmıştır. 2021 yılının aynı döneminde 4 milyar 280 milyon TL harcama yapılmış ve 2022 yılında söz konusu giderlerde 2021 yılına göre %103'lük bir artış olmuştur. Sermaye giderlerinin Ocak-Haziran döneminde toplam gider gerçekleşmesi içindeki payı 2021 yılında %35, 2022 yılında ise %37 olmuştur (bkz. Tablo 4). Yine sermaye giderlerinin 2021 yılının ilk altı aylık bütçe gerçekleşme oranı %46 olurken, 2022 yılında bu oran son bütçeye göre %48 olmuştur (bkz. Tablo 2).

Tablo 11: 2021-2022 Yılları Ocak-Haziran Dönemi Sermaye Giderleri Gerçekleşmeleri

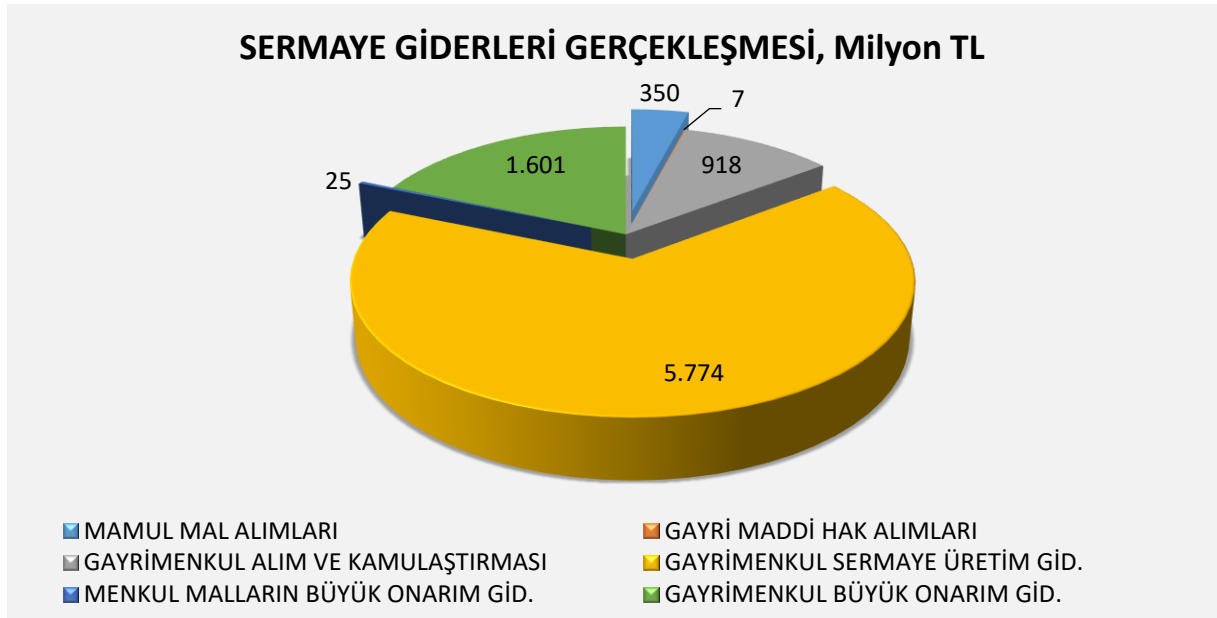
2021-2022 YILLARI (06) SERMAYE GİDERLERİ

AYLAR – Milyon TL	2021 YILI GERÇEKLEŞME	2022 YILI GERÇEKLEŞME	ARTIŞ/ AZALIŞ ORANI
OCAK	190	1.104	481%
ŞUBAT	820	586	-29%
MART	756	1.166	54%
NİSAN	798	2.465	209%
MAYIS	577	1.046	81%
HAZİRAN	1.138	2.307	103%
TOPLAM	4.280	8.674	103%

Tablo 12: Sermaye Giderleri 2022 Yılı Bütçesi ve Ocak-Haziran Dönemi Gerçekleşmeleri

SERMAYE GİDERLERİ	İLK BÜTÇE	SON BÜTÇE	GERÇEKLEŞME (30.06.2022)	GERÇ/BÜTÇE ORANI	TOPLAM GERÇ. İÇİNDEKİ PAYI
MAMUL MAL ALIMLARI	1.325	1.402	350	25%	4%
GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	48	45	7	15%	0%
GAYRİMENKUL ALIM VE KAMULAŞTIRMASI	128	925	918	99%	11%
GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİD.	13.975	13.970	5.774	41%	67%
MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİD.	157	135	25	18%	0%
GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİD.	2.607	2.515	1.601	64%	18%
TOPLAM	18.240	18.991	8.674	46%	100%

2022 yılının ilk altı ayında 8 milyar 674 milyon TL gerçekleşmiş olan sermaye giderleri içinde en yüksek harcama 5 milyar 774 milyon TL ile gayrimenkul sermaye üretim giderleri için yapılmıştır.

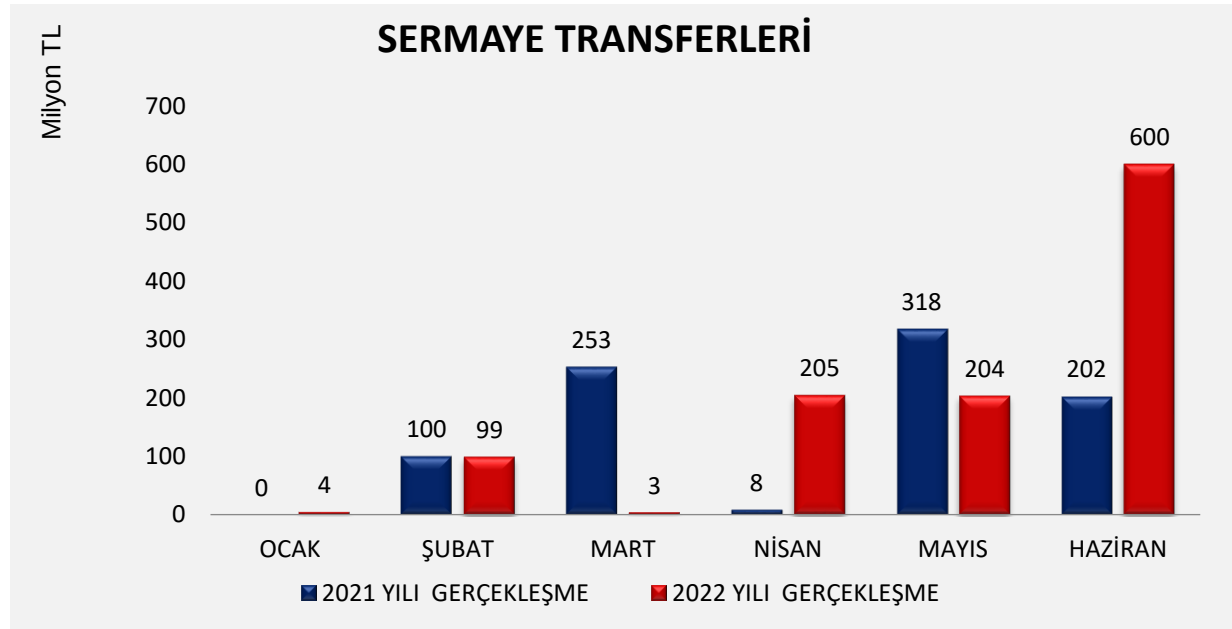
2021 yılının aynı döneminde en yüksek gerçekleşme 3 milyar 69 milyon TL ile yine gayrimenkul sermaye üretim giderlerinde olmuştur.

07. Sermaye Transferleri

Sermaye transferlerinin önemli bir tutarı bağlı kuruluşumuz olan İ.E.T.T. Genel Müdürlüğü'ne yapılan yardımlar ile kanun gereği bütçemizden Kalkınma Ajansı ayrılan pay ödemeler ile ilçelere yapılan yardımlardan oluşmaktadır. Sermaye Transferleri 2021 yılının ilk altı ayında 881 milyon TL ile bütçesinin %51'i oranında, 2022 yılının ilk altı ayında ise Sermaye Transferlerinin ilk altı aylık gerçekleşmesi 1 milyar 115 milyon TL ile bütçesinin %39'u oranında gerçekleşmiştir (bkz. Tablo 2).

Tablo 13: 2021-2022 Yılları Ocak-Haziran Dönemi Sermaye Transfer Gerçekleşmeleri

AYLAR – Milyon TL	2021 YILI GERÇEKLEŞME	2022 YILI GERÇEKLEŞME	ARTIŞ/AZALIŞ ORANI
OCAK	0	4	-
ŞUBAT	100	99	-1%
MART	253	3	-99%
NİSAN	8	205	2550%
MAYIS	318	204	-36%
HAZİRAN	202	600	197%
TOPLAM	881	1.115	27%

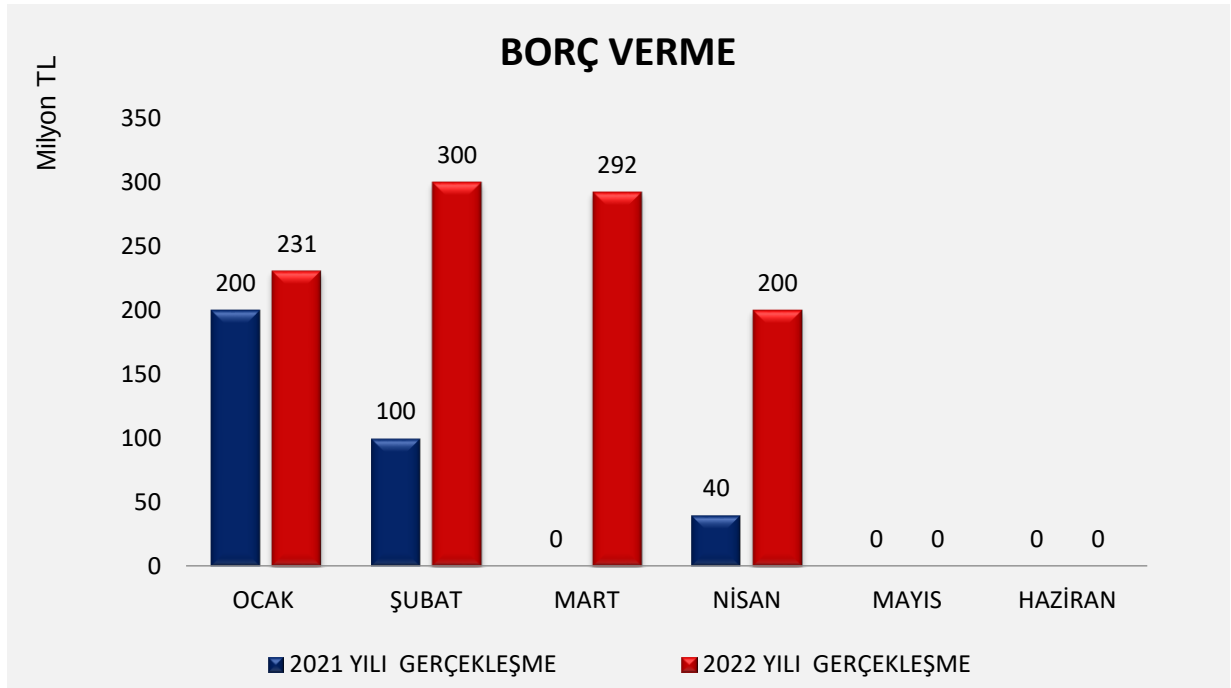
08. Borç Verme

Bağlı kuruluşlarımıza yapılan borç verme ve Kurumumuz iştiraki şirketlere yapılan sermaye artışı bu kapsamda yapılmaktadır. Borç verme kaleminde 2021 yılının ilk altı ayında 340 milyon TL ile bütçesinin %73'ü oranında, 2022 yılının ilk altı ayında ise 1 milyar 23 milyon TL ile bütçesinin %197'si oranında gerçekleşme olmuştur (bkz. Tablo 2).

Tablo 14: 2021-2022 Yılları Ocak-Haziran Dönemi Borç Verme Gerçekleşmeleri

2021-2022 YILLARI (08) BORÇ VERME

AYLAR – Milyon TL	2021 YILI GERÇEKLEŞME	2022 YILI GERÇEKLEŞME
OCAK	200	231
ŞUBAT	100	300
MART	0	292
NİSAN	40	200
MAYIS	0	0
HAZİRAN	0	0
TOPLAM	340	1.023

BÜTÇE GELİRLERİ

2022 yılı bütçemizin gelir kısmı; %0,59 vergi gelirleri, %11,83 teşebbüs ve mülkiyet gelirleri, %0,11 alınan bağış ve yardımlar ile özel gelirler, %81,24 diğer gelirler, %5,95 sermaye gelirleri ve %0,31 alacaklardan tahsilat olmak üzere toplam 35 milyar 650 milyon TL olarak tahmin edilmiştir.

Tablo 15: 2022 Yılı Gelir Bütçesi ve Altı Aylık Gerçekleşmesi

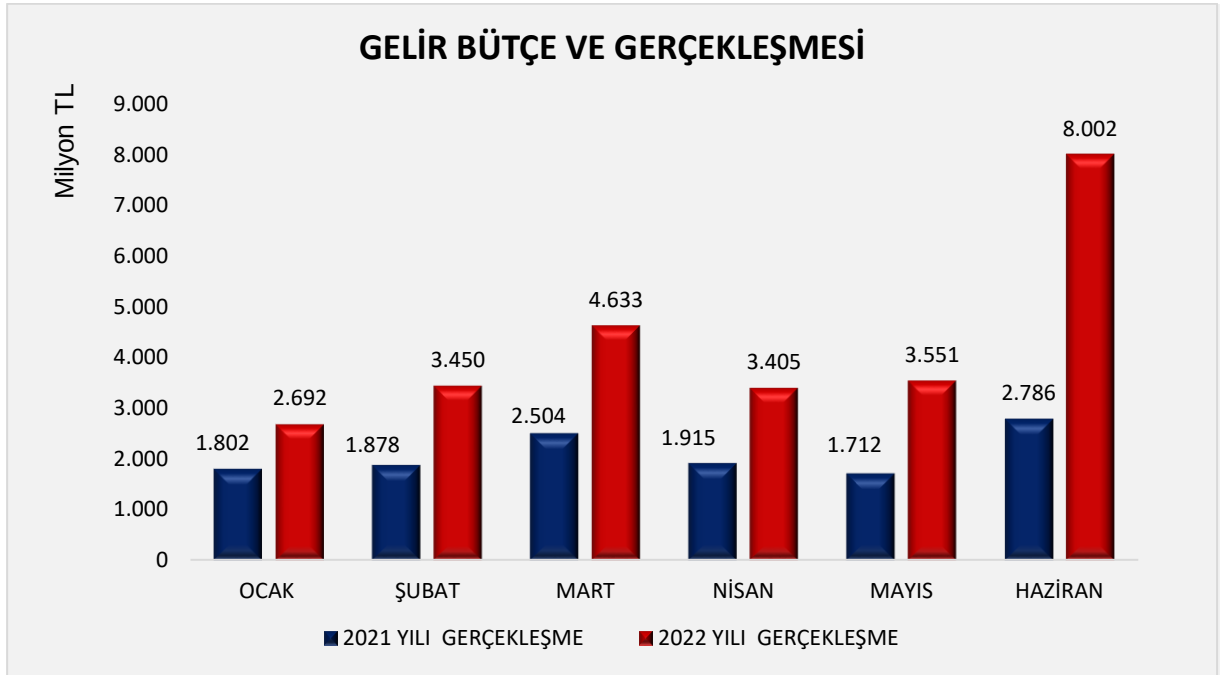
AÇIKLAMA	BÜTÇE	GERÇEKLEŞME (30.06.2022)	TOPLAM BÜTÇEYE ORANI	GERÇ/ BÜTÇE ORANI	TOPLAM GERÇ. İÇİNDEKİ PAYI
VERGİ GELİRLERİ	210	137	0,59%	65,24%	0,53%
TEŞEB.VE MÜLKİYET GELİR.	4.218	2.007	11,83%	47,58%	7,80%
A.BAĞIŞ VE YARD. İLE ÖZEL GELİR.	40	34	0,11%	85,00%	0,13%
DİĞER GELİRLER	28.962	23.180	81,24%	80,04%	90,08%
SERMAYE GELİRLERİ	2.120	384	5,95%	18,11%	1,49%
ALACAKLARDAN TAHSİLATLAR	110	10	0,31%	9,09%	0,04%
RED VE İADE.	-10	-19	-0,03%	190,00%	-0,07%
TOPLAM	35.650	25.733	100,00%	72,18%	100,00%

Ocak-Haziran 2022 döneminde, İstanbul Büyükşehir Belediyesi bütçe gelirleri, geçen yılın aynı dönemine göre %104,28 oranında artarak 25 milyar 733 milyon TL olarak gerçekleşmiş olup, bütçe hedefinin %72,18'ine ulaşılmış durumdadır.

Tablo 16: 2021 ve 2022 Yılları Ocak-Haziran Arası Aylık Gelir Gerçekleşmeleri ve Artış/Azalış Oranları

AYLAR	2021 YILI GERÇEKLEŞME	2022 YILI GERÇEKLEŞME	ARTIŞ/AZALIŞ ORANI
OCAK	1.802	2.692	49,39%
ŞUBAT	1.878	3.450	83,71%
MART	2.504	4.633	85,02%
NİSAN	1.915	3.405	77,81%
MAYIS	1.712	3.551	107,42%
HAZİRAN	2.786	8.002	187,22%
TOPLAM	12.597	25.733	104,28%

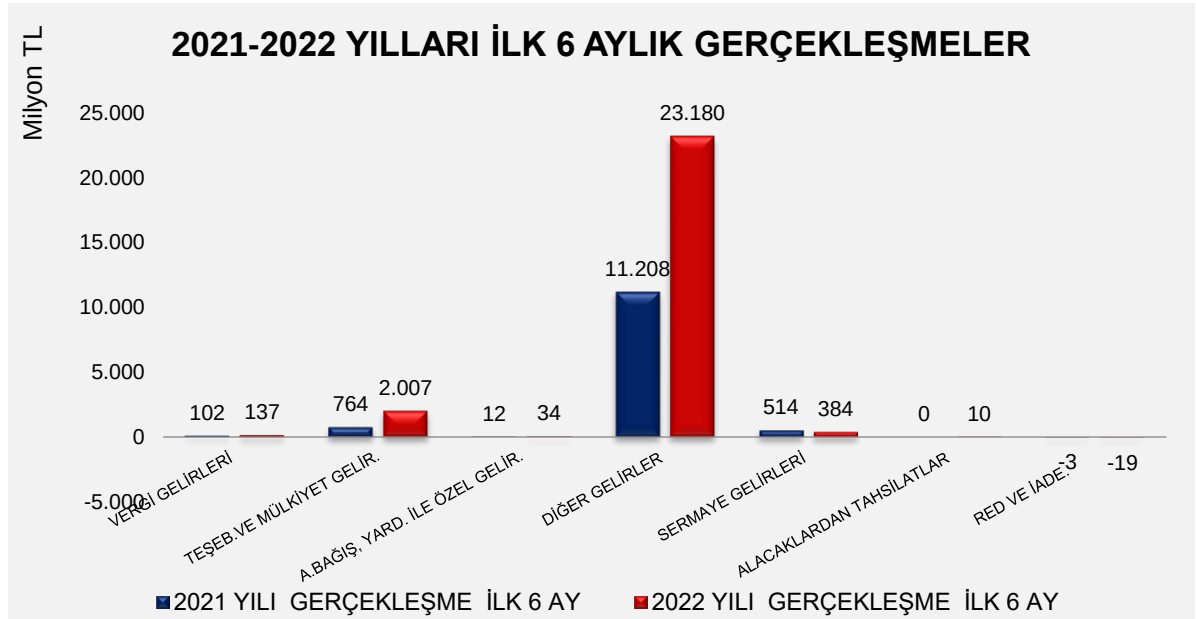

Tablo 17’de ise 2021 yılının ilk 6 aylık gerçekleştirmeleri gelir türü bazında, 2022 yılının aynı dönemi ile karşılaştırmalı olarak verilmiştir. Haziran sonu itibariyle, gelir bütçe gerçekleştirmeleri içinde, Vergi Gelirlerinin payı 2021 yılında %0,81 iken, 2022 yılında %0,53; Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirlerinin payı 2021 yılında %6,06 iken, 2022 yılında %7,80; Alınan Bağış ve Yardımların payı 2021 yılında %0,10 iken, 2022 yılında %0,13; Faizler, Paylar ve

Cezalardan oluşan Diğer Gelirlerin payı 2021 yılında %88,97 iken, 2022 yılında %90,08 Sermaye Gelirlerinin payı 2021 yılında %4,08 iken, 2022 yılında %1,49; Alacaklardan Tahsilatlar 2021 yılında %0,00 iken, 2022 yılında %0,04 düzeyinde olmuştur.

Tablo 17: 2021 ve 2022 Yılları İlk Altı Aylık Gelir Gerçekleşmeleri ve Artış- Azalış Oranları, Toplam Gerçekleşme İçindeki Payları

AÇIKLAMA	2021 YILI GERÇEKLEŞME İLK 6 AY	2022 YILI GERÇEKLEŞME İLK 6 AY	GERÇ. ARTIŞ / AZALIŞ ORANI(+,-)	TOP. GERÇ. İÇ. PAYI (2021)	TOP. GERÇ. İÇ. PAYI (2022)
VERGİ GELİRLERİ	102	137	34,31%	0,81%	0,53%
TEŞEB.VE MÜLKİYET GELİR.	764	2.007	162,70%	6,06%	7,80%
A.BAĞIŞ, YARD. İLE ÖZEL GELİR.	12	34	183,33%	0,10%	0,13%
DİĞER GELİRLER	11.208	23.180	106,82%	88,97%	90,08%
SERMAYE GELİRLERİ	514	384	-25,29%	4,08%	1,49%
ALACAKLARDAN TAHSİLATLAR	0	10		0,00%	0,04%
RED VE İADE.	-3	-19	533,33%	-0,02%	-0,07%
TOPLAM	12.597	25.733	104,28%	100,00%	100,00%

01. Vergi Gelirleri

İlan ve Reklam Vergisi, Eğlence Vergisi, Yangın Sigorta Vergisi, Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi ve harçlardan oluşan vergi gelirleri 2022 yılı Ocak-Haziran döneminde 137 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2021 yılı Ocak-Haziran döneminde bizzat İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından tahsil edilen vergi gelirlerinin 102 milyon TL olduğu dikkate alındığında, bu gelir kaleminde %34,31 oranında bir artış görülmektedir.

03. Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri

Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri 2022 yılı Ocak-Haziran döneminde 2 milyar 7 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2021 yılı Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirlerinin 764 milyon olduğu dikkate alındığında, bu gelir kaleminde %162,70 oranında bir artış olmuştur.

04. Alınan Bağış ve Yardımlar

Alınan Bağış ve Yardımlar 2022 yılı Ocak-Haziran döneminde 34 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2021 yılı Ocak-Haziran döneminde Alınan Bağış ve Yardımların 12 milyon TL olduğu dikkate alındığında bu gelir kaleminde %183,33'lik artış meydana geldiği görülmektedir.

05. Diğer Gelirler (Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar, Faizler ve Ceza Gelirleri)

Diğer gelirler kalemi, kişi ve kurumlardan alınan paylar, faizler ve ceza gelirlerinden oluşturmaktadır. 2022 yılı Ocak-Haziran döneminde Diğer Gelirler 23 milyar 180 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2021 yılı Ocak-Haziran döneminde Diğer Gelirler kaleminin 11 milyar 208 milyon TL olduğu dikkate alındığında, Diğer Gelirlerin artış oranı %106,82'dir. Diğer Gelirler başlığının toplam bütçe gelirleri içinde en önemli yere sahip olmasının sebebi, genel bütçe vergi gelirlerinden aktarılan payların, Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar başlığı altında bu bölümde yer almasıdır. Ocak-Haziran 2022 döneminde genel bütçe vergi gelirlerinden aktarılan paylar 22 milyar 243 milyon TL olarak gerçekleşerek, toplam gelirlerin %86,44'ünü oluşturmuştur. 2021 yılı Ocak Haziran döneminde genel bütçe vergi gelirlerinden alınan payın 10 milyar 809 milyon TL olduğu dikkate alındığında, bu gelirin artış oranı %105 düzeyindedir.

06. Sermaye Gelirleri

Taşınır ve Taşınmaz Satışlarından oluşan Sermaye Gelirleri kalemi 2022 yılı Ocak-Haziran döneminde 384 milyon TL olmuştur. 2021 yılı Ocak-Haziran döneminde Sermaye Gelirleri 514 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

08. Alacaklardan Tahsilatlar

Alacaklardan Tahsilât Gelirleri 2022 yılı Ocak-Haziran döneminde 10 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2021 yılı Ocak-Haziran döneminde Alacaklardan Tahsilâtların 6 bin TL olduğu dikkate alındığında, bu gelir kalemindeki artış oranı %533,33 tür.

C. FİNANSMAN

Bilindiği üzere Büyükşehir Belediyemizin ulaşım, alt yapı, çevre, itfaiye, vb. alanlar da yapılan büyük ölçekli yatırımlarının hızlı bir şekilde tamamlanabilmesi için ilave kaynaklara ihtiyaç duyulabilmektedir. İhtiyaç duyulan bu ilave kaynakların temini için Büyükşehir Belediye Meclisimizin kararları doğrultusunda iç ve dış borçlanma yapılmıştır. 2022 yılının Ocak-Haziran döneminde 1 milyar 200 milyon TL iç borç kullanım, 1 milyar 18 milyon TL iç borç geri ödemesi gerçekleştirilmiştir. Yine aynı dönemde 5 milyar 418 milyon TL dış borç kullanım, 2 milyar 641 milyon TL dış borç geri ödemesi gerçekleştirilmiştir. 2022 yılında 4 milyar 540 milyon TL de nakit mevcudumuz bulunmaktadır. 2021 yılının ilk altı aylık döneminde 1 milyon TL iç borç kullanım, 1 milyar 312 milyon TL iç borç geri ödemesi gerçekleştirilmiştir. Bu dönemde yapılan dış borç kullanım 712 milyon TL, dış borç geri ödemesi ise 1 milyar 98 milyon TL'dir.

Tablo 18: 2021 ve 2022 Yılları Bütçesi ve İlk Altı Aylık Bütçe Gerçekleşmeleri

2021-2022 YILLARI FİNANSMAN TABLOSU

AÇIKLAMA	2021 BÜTÇE	2022 BÜTÇE	2021 GERÇEKLEŞME (30.06.2021)	2022 GERÇEKLEŞME (30.06.2022)
İÇ BORÇLANMA	2.419	1.672	-1.312	182
Kullanım	5.563	3.754	1	1.200
Ödeme	-3.144	-2.082	-1.312	-1.018
DIŞ BORÇLANMA	981	1.932	-387	2.777
Kullanım	3.317	5.710	712	5.418
Ödeme	-2.336	-3.778	-1.098	-2.641
LİKİDİTE AMAÇLI TUTULAN NAKİT, MEVDUAT VE MENKUL KIYMETLERDEKİ DEĞİŞİKLİKLER	0	4.396	0	4.540
Döviz Cinsinden Banka Hesapları	0	3.480	0	1.869
Döviz Cinsinden Tahviller	0	916	0	2.671
NET BORÇLANMA	3.400	3.604	-1.698	2.959
NET FİNANSMAN	3.400	8.000	-1.698	7.498

II. OCAK-HAZİRAN 2022 DÖNEMİNDE YÜRÜTÜLEN FAALİYETLER

43 milyar 650 milyon TL olan 2022 yılı bütçemizden ikinci en büyük payı 18 milyar 240 milyon TL ile “Sermaye Giderleri” almış ve bu dönemde de en yüksek harcama 8 milyar 674 milyon TL ile tamamı yatırım olan bu gider grubu için yapılmıştır. Bunun yanında “Hizmet Alımları” kalemi 11 milyar 961 milyon TL’lik bütçesi ve 6 milyar 130 milyon TL’lik gerçekleşmesi ile yatırımlardan sonraki en önemli gider kalekimizdir.

Yatırımlarımız içinde ulaşım ve çevre yatırımları bu yıl da en önemli payı almıştır. Ulaşım konusunda raylı sistemlere verdiğimiz önemi artık İstanbul halkı çok iyi bilmektedir.

2022 yılında;

Avrupa Yakasında;

- Kabataş-Mecidiyeköy-Mahmutbey Metro Hattının 18 Km’lik Mecidiyeköy-Mahmutbey kısmı 29 Ekim 2020 yılında hizmete açılmış olup kalan kısmı için yapım çalışmaları devam etmektedir.
- Mahmutbey-Bahçeşehir-Esenyurt Metro Hattın 6,8 Km’lik 1.Etap Mahmutbey-Hastane arası yapım çalışmaları devam etmektedir.
- Rumeli Hisarüstü - Aşiyan Füniküler Hattı İnşaat, Elektromekanik ve Araç Alımı işinde sinyalizasyon işleri tamamlanmış olup araçlı test sürüşlerine başlanmıştır.

Bununla birlikte;

- Yenikapı-Otogar-Havalimanı-Kirazlı-Halkalı Metrosu Sinyalizasyon ve Platform Ayırıcı Kapı Sistemleri Temin, Montaj ve İşletmeye Alma İşinde yüklenici tek taraflı fesih talebinde bulunmuştur.

Anadolu Yakasında;

- Dudullu-Bostancı Metro Hattı,
- Çekmeköy-Sancaktepe-Sultanbeyli Metro Hattı,
- Kaynarca-Pendik-Tuzla Metro Hattı,
- Ümraniye-Ataşehir-Göztepe Metro Hattı İnşaatları devam etmektedir.
- Dudullu-Bostancı ile Mahmutbey-Esenyurt Metro Hatları Raylı Ulaşım Toplu Taşıma Sistemi 120 Adet Metro Aracı Temini ve İşletmeye Alma İş kapsamında 80 adet araç Kabataş-Mecidiyeköy-Mahmutbey Metro Hattında kullanılmaya başlanmıştır. Geriye kalan 40 adet araç da Dudullu-Bostancı Metro Hattında kullanılacak olup tip ve devreye alma testleri devam etmektedir.

Üsküdar-Ümraniye-Çekmeköy Raylı Ulaşım Toplu Taşıma Sistemi 126 Adet Metro Aracı Temini Ve İşletmeye Alma İşi kapsamında 24 adet araç alımı için iş artışı yapılmış olup araçların 18 adeti teslim alınmıştır. 6 Adet aracın üretimi devam etmektedir.

Ulaşım konusundaki yatırımlarımız elbette raylı sistemlerle sınırlı değildir. İstanbul gibi her gün büyük bir hızla artan araç yoğunluğu nedeniyle karayollarımızın da geliştirilmesine büyük önem verilmekte olup; yol, kavşak, tünel, üstgeçit, altgeçit, otopark vb. yatırımlar devam etmekte olduğu gibi indirimli ulaşım hizmetleri ile halkımıza desteğimiz sürmektedir.

Çevre konusunda ise özellikle İstanbul genelindeki koruların, parkların ve kent ormanlarının yapım işi, bakımı ve onarımı ile İBB Atık Yakma ve Enerji Üretim Tesisi Yapımı İşi ile ilgili yatırımlarımız için bütçemizden ciddi bir pay ayrılmıştır. Daha yeşil bir İstanbul için yapılan bu çalışmaların yanında daha temiz bir İstanbul için atık yönetimi ve geri kazanım faaliyetleri, ana arter, meydan, yol ve geçitlerin temizliği, kıyı ve denizlerin özel tekne ve teçhizatlarla temizlenmesi gibi önemli faaliyetlerimiz bulunmaktadır. İstanbul'un birçok ilçesinde, itfaiye binası, kültür merkezi, spor kompleksi, yüzme havuzu gibi hizmet tesislerinin yapımı ile tarihi eserlerin restorasyonları gerçekleştirilmektedir.

Bunların yanı sıra İstanbul halkının refahı için yapılan sosyal yardımlar (ücretsiz süt dağıtımı, ihtiyaç sahiplerine yapılan yardımlar) ile Sağlık, Eğitim ve Kültür alanında birçok yatırım ve hizmeti halkımızın ihtiyaç ve beklentileri doğrultusunda sunmaktayız.

Yatırım ve hizmetlerimizin çeşitliliği nedeniyle yukarıda faaliyetlerimize genel bir bakış açısıyla yer verilebilmiştir. Bunların yanında İstanbul halkının huzur ve refahını arttırmaya yönelik birçok faaliyetimiz, etkin kaynak kullanımı göz önünde bulundurularak sürdürülmektedir.

III. TEMMUZ-ARALIK 2022 DÖNEMİNE İLİŞKİN BEKLENTİLER VE HEDEFLER

A. Bütçe Giderleri

Geçmiş yıllar gider bütçe gerçekleştirmelerine baktığımızda ilk altı aylık dönemde bütçenin yaklaşık % 40'ının, ikinci altı aylık dönemde de kalan % 60'ının kullanıldığı görülmektedir. 2021 yılının ilk altı aylık döneminde bütçenin %42'u gerçekleşirken 2022 yılının aynı döneminde bu oran % 57 olmuştur.

2022 yılı sonu gider tahminlerimiz yapılırken; geçmiş yıllardaki gider gerçekleşme eğilimleri, ilk altı aydaki gider gerçekleşme ve gelir gerçekleşme oranlarımız, yatırım ve hizmetlerimiz, sosyal yardım harcamalarımızın ilk altı aylık dönemdeki performansı ve sonraki

altı ayda bitirilmesi veya hızlandırılması düşünölen yatırımlarımızın giderlerimiz üzerindeki olası etkisi ile enflasyondaki artış oranları gibi kıstaslar dikkate alınmıştır. Bu kıstaslar göz önüne alındığında 2022 yılı sonu itibariyle gider gerçekleşme tutarının 65 milyar civarlarında olması beklenmektedir. Yukarıdaki belirtilen sebeplerden ötürü bütçede beklenen artışa binaen ek ödenek hazırlık çalışmalarına başlanmış olup Temmuz ayı Meclis gündemine sunulması planlanmaktadır.

B. Bütçe Gelirleri

2022 yılı bütçesinde 35 milyar 650 milyon TL olarak hedeflenen İstanbul Büyükşehir Belediyesi gelirlerinin pandemi koşulları ve devam eden süreçte fiyatlardaki yükselişin vergi ve ücret gelirlerinde neden olduğu artışa bağli olarak bütçe tahmininin üzerinde 53 milyar TL seviyesinde gerçekleşmesi öngörülmektedir.

Toplam gelirlerimiz içinde en önemli payı oluşturan 5779 sayılı Kanun uyarınca genel bütçe vergi gelirlerinden sağladığımız gelirlere ilişkin bütçe hedefi 28 milyar 70 milyon TL iken yılsonu gerçekleşmesinin 42 milyar 529 milyon TL, diğer gelir kalemlerimizin ise bütçe hedefi 7 milyar 580 milyon TL iken, yılsonu gerçekleşmesinin 10 milyar 530 milyon TL olacağı tahmin edilmektedir.

Gelir bütçemiz incelendiğinde beklenti ve hedeflerimizin ayrıntıları aşağıda açıklanmıştır;

Öz vergi gelirleri bütçe hedefi 210 milyon TL'nin iken yılsonu gerçekleşme hedefinin yakalanacağı tahmin edilmektedir.

Teşebbüs ve mülkiyet gelirleri içerisinde yer alan kalemlerden mal ve hizmet satış gelirleri bütçe hedefi 2 milyar 390 milyon 250 bin TL iken, yılsonu gerçekleşmesinin 2 milyar 840 milyon 250 bin TL olarak gerçekleşeceği; otobüs bilet gelirlerinde bütçe hedefi 1 milyar 180 milyon TL iken akaryakıt fiyatlamasının ulaşım ücretlerinde neden olduğu artışa bağli olarak bu gelir kaleminde yılsonu gerçekleşmesinin 2 milyar 250 milyon TL civarında gerçekleşeceği; Kullanım Hakkı Gelirleri bütçe hedefi 330 milyon TL iken; yılsonu gerçekleşmesinin 530 milyon TL civarında olacağı beklenmektedir.

Alınan Bağış ve yardımlar kalemi bütçe hedefi 40 milyon TL olup bütçesinin gerçekleşmesi beklenmektedir.

Genel bütçe vergi gelirlerinden sağlanan payın gelişimi merkezi yönetimin vergi gelirleri tahsilâtı ile doğru orantılı bir seyir izlemektedir. 2022 yılında merkezi yönetimin tahsil ettiği vergi gelirlerinin gerçekleşmesinin Orta Vadeli Mali Plan tahmininin üzerinde olması nedeniyle İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin vergi gelirlerinden aldığı pay da bütçe

öngörülerinin üzerinde gerçekleşmiştir. Yılsonu itibariyle bütçe tahmininin üzerinde bir gerçekleşme olacağı öngörülmektedir.

Sermaye gelirlerinde bütçe hedefi 2 milyar 120 milyon TL iken, gayrimenkul satışlarıyla yılsonu gerçekleşmesinin 4 milyar 56 milyon TL civarında olacağı öngörülmektedir.

Alacaklardan tahsilat kalemi bütçe hedefi 110 milyon TL iken, yılsonu gerçekleşmesinin aynı rakama yakın düzeyde olacağı öngörülmektedir.

Özetle, gelirlerin mevcut ekonomik durum, pandemi süreci, geçmiş yıllarda yılın ilk yarısı ile ikinci yarısındaki gerçekleşme yüzdeleri, tahakkuklu gelirlerde yıl içinde tahsil edilmesi muhtemel tahakkuk miktarları ve yılın ikinci yarısına ilişkin beklentiler dikkate alınarak yılsonu gelir gerçekleşmesinin tahmin edilen gelir bütçesinin üzerinde 53 milyar TL civarında olacağı öngörülmektedir.

IV. TEMMUZ-ARALIK 2022 DÖNEMİNDE YÜRÜTÜLECEK FAALİYETLER

2022 yılının ikinci altı aylık döneminde de yukarıda bir kısmına değindiğimiz; ulaşım, altyapı, kentsel dönüşüm, imar ve yapılanma, sosyal ve kültürel hizmetler, bilgi teknolojileri, çevre düzenlemesi ve temizliği, eğitim, sanat, sağlık, spor vb. alanlardaki yatırım ve hizmetlerimiz etkin kaynak kullanımı hedeflenerek sürdürülecektir. Ulaşım konusunda raylı sistemler Avrupa Yakasında;

- İkitelli-Ataköy Metro Hattının 2,1 Km’lik İkitelli-Bahariye kısmı 29 Mayıs 2021 tarihinde hizmete açılmış olup hattın tamamının 2023 yılında hizmete açılması planlanmaktadır.
- İTÜ-İstinye Füniküler Hattında ihale hazırlık çalışmaları devam etmektedir.
- Kirazlı-Halkalı Metro Hattı yapımı, yüklenicinin tek taraflı fesih talebi nedeniyle yeniden ihalesine çıkılmak üzere hazırlık çalışmaları devam etmektedir.
- Eminönü-Alibeyköy Tramvay Hattını 9 Km’lik kısmı 1 Ocak 2021 tarihinde hizmete açılmış olup hattın tamamının 2023 yılında hizmete açılması planlanmaktadır.
- Kabataş-Mecidiyeköy-Mahmutbey 300 Adet Metro Aracı Alımı İşi, finansman temin çalışmaları tamamlandığında devam etmesi planlanmaktadır.

Anadolu yakasında ise;

- Dudullu-Bostancı Metro Hattının yapım çalışmaları devam etmekte olup 2022 yılı içerisinde açılması planlanmaktadır.

- Çekmeköy-Sancaktepe-Sultanbeyli Metro Hattı,
- Kaynarca-Pendik-Tuzla Metro Hattı,
- Ümraniye-Ataşehir-Göztepe Metro Hattı İnşaatları devam edecektir.

Ayrıca;

- Dudullu-Bostancı Metro Hattında kullanılacak 40 aracın tip ve devreye alma testleri,
- Üsküdar-Ümraniye-Çekmeköy Metro Hattında kullanılacak olan ilave 24 adet araçtan 6 adetinin üretimleri de devam edecektir.

Yukarıda sunduğumuz 2022 Yılı Ocak–Haziran Dönemi bütçe uygulama sonuçları incelendiğinde, gider gerçekleşmemizin önceki yıllara göre aynı seyrinde seyrettiği görülmektedir. Saydam yönetim anlayışının gereği ve yasanın emredici hükmü olarak açıklamamız gereken 2022 yılının ilk 6 aylık bütçe gerçekleştirmeleri kamuoyuna sunulmuştur.